

Zahrada jako edukační prostředí

Jarní semestr 2024

Podmínky k úspěšnému zakončení předmětu

- 1) Účast na setkáních.
- 2) Seminární práce – ZPRÁVA nebo ROZHOVOR s učitelem/učitelkou z MŠ o využívání školní zahrady (zahrada naší MŠ) a jaké stromy a keře se na zahradě vyskytují – fotodokumentace (mapa naší zahrady).
- 3) Seminární práce – UČENÍ SE V ZAHRADĚ – návrh a prezentace učební úlohy pro prostředí školní zahrady.

Obsah setkání

I. BLOK (5. 4. 2024)

Zahrada a její funkce ve výchově a vzdělávání v MŠ. Učení se v zahradě MŠ – senzitivizace.

II. BLOK (17.5. 2024)

Učení v zahradě MŠ – od prožitků k pojmům.

Prezentace seminárních prací.

Seminární práce **ROZHOVOR** s učitelem/učitelkou MŠ o využívání školní zahrady a seminární práce **CO NÁM ROSTE NA ZAHRADĚ**.

- Domluvte si jednoho učitele či učitelku z MŠ s praxí delší než 3 roky na nahrávaném (nejlépe) rozhovoru.

Při rozhovoru se zaměřte na 3 okruhy otázek:

Stav zahrady MŠ, kde učí – v jakém stavu je zahrada MŠ, kdy naposledy prošla zahrada zásadnější proměnou, které prvky (nejen přírodní zahrady) jsou zde realizovány, co by na zahradě uvítali, co jim na zahradě chybí.

Využívání zahrady MŠ – kolik času tráví s dětmi na zahradě, k jakým činnostem zahradu využívají, příklady „povedených“ aktivit, míra zapojení rodičů do činností na zahradě.

Inspirace k činnostem na zahradě – jaká byla jejich příprava k využívání školní zahrady s dětmi během studia, kde a jak hledají inspiraci k využívání zahrady s dětmi, mají potřebu více využívat školní zahradu k různým činnostem, co by jim k tomu pomohlo.

- Domluvte se s MŠ o zmapování/výskytu dřevin na školní zahradě a možnost si je vyfotografovat.

Vypracujte PowerPointovou prezentaci **CO NÁM ROSTE NA ZAHRADĚ**, kde budou vyfoceny stromy a keře vyskytující se na zahradě MŠ (foto celé rostliny (habitus), detail kůry, detail větvičky a detail listu/květu/plodu (dle aktuální přítomnosti)).

- Nahraný „rozhovor“ přepište do textové podoby a fotografie „co nám roste na zahradě“ vložte do Odevzdáárny předmětu do 10. 5. 2024.

Učební úloha

Připravte si aktivitu pro děti do zahrady

= zaměřenou na senzitivizaci

= aby vlastní poznávání nebo činnost byly vázány na venkovní prostředí.

Úlohu sepište dle této osnovy:

Název úlohy: (vystihující podstatu činnosti)

Zaměření úlohy: (senzitivizace)

Cíl úlohy: (co je cílem, co chcete děti naučit, co by si měli vyzkoušet)

Pomůcky: (soupis potřebných pomůcek)

Vnější podmínky: (omezení, za jakých lze činnost provádět)

Postup: (v jednotlivých krocích, popsáno jako návod v kuchařce, který by umožnil postup zopakovat)

➤ Učební úlohu odevzdejte do Odevzdáárny předmětu do 12. 5. 2024.

Zamyslete se a napište na list papíru 3 důvody, proč by děti v MŠ měly trávit čas na školní zahradě.

Zahrada jako prostor
pro pohyb, na který
není místo uvnitř.

Zahrada jako prostor
pro hry, které nelze
hrát uvnitř.

Tento typ aktivit na zahradě u dětí rozvíjí ...

Zahrada jako prostor,
kde můžeme poznávat
krásu barev.

Zahrada jako prostor,
kde vyzkoušíme
svoje smysly.

Tento typ aktivit na zahradě u dětí rozvíjí ...

Zahrada jako
prostor, kde vidíme,
jak vše roste.

Zahrada jako prostor,
kde můžeme poznávat
její obyvetele.

Zahrada jako
prostor pro
vlastní objevy.

Tento typ aktivit na zahradě u dětí rozvíjí ...

Zahrada jako prostor,
kde si vyzkoušíme,
jak se pracuje.

Zahrada jako
prostor, kde se
můžeme ušpinit.

Zahrada jako prostor,
kde lze zažít
dobrodružství.

Tento typ aktivit na zahradě u dětí rozvíjí ...

Zahrada jako
prostor, kde
můžeme být
stranou ostatních.

Zahrada jako
prostor pro
společná setkávání

Tento typ aktivit na zahradě u dětí rozvíjí ...

Co se v zahradě
můžeme naučit?

Kdy se tedy v
zahradě učíme?

V čem je výhoda
zahrady oproti
lesu/parku/louce?

V čem jsou
nevýhody zahrady
oproti
lesu/parku/louce?

Přírodní zahrady nejen v MŠ

Podívejte se na krátké video o [přírodních zahradách](#)

Podívejte se, jak může vypadat [přírodní zahrada jedné z MŠ](#).

Prohlédněte si na [interaktivní mapě přírodních zahrad](#), kde všude jsou certifikované přírodní školní zahrady a jak vypadají.

Po shlédnutí videa si zodpovězte tyto otázky:

- Je podmínkou přírodní zahrady velký prostor?
- Jsou podmínkou přírodní zahrady pouze rostliny z volné přírody?
- Jsou podmínkou zbudování přírodní zahrady velké investice?
- Je nutné při budování přírodní zahrady zrušit vše, co bylo v zahradě doposud?
- **Proč se při revitalizacích zahrad MŠ využívá konceptu přírodních zahrad?**

Učební úlohy senzitivizační

TRÉNUJEME NAŠE SMYSLY

- 1) Prohlédněte si fotografie různých výukových prvků v zahradě.
- 2) Pojmenujte daný prvek a vysvětlete, pro rozvoj kterého z našich smyslů byly navrženy.

Aktivity na závěr

Pexeso

Hmyzí domeček

PEXESO POKAŽDÉ TROCHU JINAK

- 1) Popište, v čem spočívá principi hry PEXESO.
- 2) Navrhněte na tomto principu hru (pro zahradu), kde by bylo dominantní vnímání

ČICHEM

CHUTÍ

HMATEM

SLUCHEM

ZRAKEM

Zamyslete se nad otázkami:

- 1) Co měly společného pomůcky?
- 2) Proč se liší dostupnost těchto pomůcek v průběhu roku?
- 3) Byly prezentované aktivity náročné na přípravu?
- 4) Mohly se děti zapojit již do přípravy prezentovaných aktivit?
- 5) Bylo potřeba znát názvy použitých přírodnin?

Zkuste svými slovy definovat úlohy zaměřené na senzitivizaci.

K čemu slouží senzitivizační úlohy v kontextu přírodovědného vzdělávání?

PRO INSPIRACI

CHCI MATERIÁLY, KTERÉ TÁHNOU VEN

CHCI VENKOVNÍ NOVINKY

POMÁHÁME UČIT
VENKU

